

Muhabet - Kærligt samvær

Kortlægning af behov for en ny filial i det nordvestlige København

April 2013/ Pernille Rossen, cand.mag. i arabiske studier

Indholdsfortegnelse

Muhabet - Kærligt samvær	1
Indledning	3
Muhabet – kærligt samvær.....	3
Redskaber.....	3
Anerkendelse.....	4
Processer	4
Organisering.....	4
Gæster	4
Det nordvestlige København.....	5
Målgruppens kontakt med systemet.....	6
Boligmønstre.....	8
Mulige samarbejdsrelationer.....	8
Behandlingspsykiatrien.....	9
Lokaludvalg	9
Fakti	9
Kringlebakken.....	9
Boligsocialt Forum.....	10
Natteravnene	10
Placering af værested	10
Vi har set på flere steder.....	10
Sådan gør Muhabet en forskel	12

Indledning

Værestedet Muhabet vil gerne åbne en satellit i det nordvestlige København. Vi har derfor sat os for at afdække, hvilket behov der måtte være i den del af byen, for et værested for psykisk syge med anden etnisk baggrund end dansk. I denne tekst vil vi gerne gøre rede for, hvorfor vi mener, at der er dette behov, hvem vi gerne vil samarbejde med og hvordan et sådant tilbud kan placeres. Vi har kontaktet en lang række aktører i området, dels for at få del i deres viden på området, dels for at etablere en kontakt, der forhåbentligt kan munde i samarbejde på længere sigt. I det følgende kan du læse, hvad vi har hørt og lært i denne undersøgelse.

Muhabet – kærligt samvær

Muhabet er et værested for borgere med psykiske lidelser. Der er særligt fokus på flygtninge og indvandrere. Der er således repræsenteret over 40 forskellige nationaliteter i hverdagen.

Muhabet ligger på Vesterbrogade på Frederiksberg. Stedet har snart eksisteret i 10 år.

Navnet Muhabet betyder 'kærligt samvær', og det er nøjagtig, hvad man skaber rammerne for på stedet. Muhabet er et fristed, hvor der ikke er nogen forpligtelser. Hvor man kan komme og være og få rum til at mærke sig selv og finde tilbage til sig selv igen. Muhabet yder individuel behovsbestemt omsorg. Muhabet arbejder for at forbedre livskvaliteten for den enkelte gæst, så han eller hun kan blive bedre i stand til at forvalte sit liv og herunder ikke mindst at opnå et værdigt hverdagsliv. Dette gør vi ved at have et tilbud om et åbent værested.

Muhabet har gennem de sidste 10 år udviklet et helt fast koncept, med nogle veldefinerede arbejdsmetoder til, med en anerkendende tilgang, at skabe trygge rammer med genkendelige aktiviteter, og at igangsætte processer, der på længere sigt forbedre målgruppens vilkår.

Redskaber

Vi bruger en række forskellige redskaber til at nå gæsterne, og igangsætter forskellige aktiviteter, der skaber tryghed og genkendelighed for gæsterne:

- Vært – gæst forholdet. Muhabet byder gæsten på te, kaffe og dagens måltid. Der er ikke penge imellem værested og gæst. Og som gæst råber man ikke ad værten. Det betyder bl.a. at der ikke er aggressive udladninger, men en høflig og respektfuld tone og omgangsform.
- Sanserne. Der arbejdes bevidst med smag, dufte, lyde og synsindtryk.
- Musik. Der spilles genkendelig musik for gæsterne, det stimulerer positive minder og følelser.
- Maden. Alt, der serveres for gæsterne, minder om det køkken, de engang har forladt/eller om mors madgryder. Positive følelser genkaldes. Der laves specielle teer og kaffer.
- Sprog og kultur. De ansatte og frivillige med anden etnisk baggrund end dansk har en umiddelbar forståelse for den religiøse og kulturelle baggrund, som gæsten kommer med. Det får brugeren til at slappe af.
- Lektiehjælp. Både gæsterne og gæsternes børn kan modtage lektiehjælp i Muhabet, hvorved de støttes og fastholdes i en positiv skolegang
- Caféaftener. En gang om måneden holdes fest med servering af god mad, musik, sang og dans for gæsterne, frivillige, pårørende og indbudte gæster og optrædende. De psykisk syge enlige og især familierne får oplevelser, som de ikke selv magter eller har råd til at skabe for sig selv og deres børn. Caféaftenerne er meget netværksskabende.
- De frivilliges tilstedeværelse i caféen skaber hygge og fællesskab, som gæsterne bliver en

del af.

Anerkendelse

Den følelsesmæssige opmærksomhed og sociale agtelse er grundlæggende for menneskets udvikling, og hvis denne anerkendelse mangler, risikerer den enkelte (gæst) at miste et positivt forhold til sig selv, hvilket har afgørende betydning for den enkeltes udvikling. Muhabet arbejder således på at skabe gode rammer, der kan befordre den enkeltes selvtillid, selvagtelse og selvværd. I Muhabet er der fokus på anerkendelse af og respekt for gæsternes ressourcer frem for en problemorienteret tilgang. Vi anerkender, at menneskets psykiske sygdom påvirker hele familien, hvorfor Muhabet inddrager hele familien.

Processer

I Muhabet har vi erfaring med at omgås psykisk syge i en flerkulturel kontekst. Vi har erfaring med at skabe et alternativt opsøgende arbejde af målgruppen og med en aktiv inddragelse af frivillige i netværksarbejde og Recovery. I denne proces arbejdes der på mange niveauer:

- lette den sproglige og sociale isolation for gæsterne og skabe et netværk omkring dem
- forebygge depression og angst og få gæsterne til at fungere på trods af disse
- være med til at støtte personen og hendes/hans familie i at få et netværk og kende lokalsamfundets muligheder
- støtte familier, hvor en forælder er sindslidende og skabe positive oplevelser for børn og voksne omkring socialt samvær og aktiviteter

Organisering

Muhabet er en selvejende institution, med en aktiv og arbejdende bestyrelse, der arbejder engageret for Muhabets udvikling. Muhabets arbejdsmetode er beskrevet og forankret i en konceptbeskrivelse fra 2004, hvor man har defineret organisering og pædagogiske metoder. Den går således igen i de andre Muhabet-væresteder. Der er på nuværende tidspunkt et Muhabet i Århus, og der er ved at blive åbnet et i Odense.

Et kommende Muhabet i København vil blive organiseret som en satellit i forhold til det nuværende Muhabet på Vesterbro. Ledelse og administration vil således blive varetaget i den eksisterende organisation. Der er 4 ansatte i Muhabet, og en gruppe på mere end 70 frivillige, der tager sig af arbejdet i cafeen og til vores caféaftener.

Gæster

Vi registrerer ikke gæsterne i caféen med hverken navn eller CPR-nummer. Men vi fører hver dag statistik over, hvor mange gæster vi har haft. Vi registrerer ligeledes, hver gang vi får nye gæster i cafeen. Der kommer på nuværende tidspunkt i gennemsnit 40-50 gæster om dagen. På nogle dage kan der være op til 60 gæster i cafeen. Der er omkring 20 siddepladser til spisende i caféen, og de mange besøgende bevirker, at man ofte må spise i 3 holds skift. På trods af dette, er der en stigende tilgang til stedet. Der er i gennemsnit blevet introduceret 2 nye personer til Muhabet om ugen. I 2012 er vi således kommet i kontakt med 90 nye personer.

Vi har en formodning om, at der er nogle borgere i målgruppen, som vi ikke når på nuværende tidspunkt, fordi der er for overfyldt i lokalet. Vi har således oplevet, at nogle gæster kun kommer få gange, hvorefter de falder fra – selvom vi har kunnet fornemme et stort behov hos pågældende for et trygt værested. Det skyldes blandt andet den dårlige akustik der er i rummet, når det er overfyldt, og mange gæster taler i munden på hinanden. Hvis man har en psykisk lidelse, med tendens til stemmehøring eller psykose kan det være meget opslidende at opholde sig i rummet. Med de mange

gæster på daglig basis er det også vanskeligt at opretholde den personlige og medmenneskelige kontakt, som vi ønsker skal være kendetegnende for Muhabet.

Dette er en del af årsagerne til, at er vi begyndt at undersøge muligheden for at åbne endnu en filial af Muhabet.

Det nordvestlige København

Vi har valgt, i første omgang, at fokusere på en placering af et nyt Muhabet-værested i det nordvestlige København. Vi mener, at der er et behov til stede blandt borgere fra Bispebjerg og Brønshøj Husum, for et sådant tilbud. Det baserer vi blandt andet på, at vi har og har haft flere gæster, der var bosiddende disse områder. Nogen holder fast, men andre er faldet fra, og opsøger ikke længere stedet.

Derudover har vi konstateret, at Bispebjerg har en af de højeste andele af borgere med psykiske lidelser i Region Hovedstaden. Ifølge den Sundhedsprofil, som Region Hovedstaden udgav i 2010 har 19 % af borgerne i Bispebjerg været ramt af forbigående psykiske lidelser og 7,2 % lider af varige psykiske lidelser.¹ Alt i alt er der altså i Bispebjerg 26,2% af borgerne – eller hver 4. borger – der er berørt af psykiske lidelser i en periode i livet.

I Brønshøj-Husum bydel viser de tilsvarende tal, at 16% af borgerne har oplevet forbigående psykiske lidelser og 4,9 % lever med varige psykiske lidelser. Det vil sige, at 20,9% af borgerene er berørt af psykiske lidelser i alt. Der er altså en relativt høj andel af borgere med psykiske lidelser i disse bydele.

Tilsvarende sætter sundhedsprofilen fra 2008 fokus på forbruget af psykofarmaka:² Andelen af borgere, der har et forbrug af antipsykotisk medicin er henholdsvis 5,1 % i Bispebjerg og 4,8 % i Brønshøj-Husum. Og andelen af borgere, der havde et forbrug af Antidepressiv medicin i Bispebjerg var 14% og i Brønshøj-Husum var den 15 %. Sammenlagt havde 19, 1 % af borgerne i Bispebjerg et forbrug af psykofarmaka tilbage i 2008. Det pågældende tal for forbruget af psykofarmaka i Brønshøj var på 19,8%. Disse tal understøtter den relativt høje forekomst af borgere med psykiske lidelser i den nordvestlige del af København.

Samtidig kan man konstatere, at der i Bispebjerg lever omkring 18 % borgere med ikke vestlig baggrund. I Brønshøj er det tilsvarende tal 20 %. I de områder, der er udpeget til særligt udsatte boligområder, er andel af borgere med anden etnisk baggrund end dansk på 50-75 %, hvilket er væsentligt over københavner niveau.

Det har vist sig vanskeligt at afdække, præcis hvor stor en gruppe af borgerne med anden etnisk baggrund end dansk, der lider af psykiske lidelser. Der føres på nuværende tidspunkt ikke statistik på borgernes herkomst i behandlingspsykiatrien. Vi tillader os dog at antage, at der er en sammenhæng mellem disse to tal – og at der således er en relativt høj andel af borgere indenfor Muhabes målgruppe i den nordvestlige del af København.

Denne formodning bakkes også op af repræsentanter fra behandlingspsykiatrien og de kommunale forvaltninger. Vi har således fået oplyst, at halvdelen af de borgere, der er i kontakt med Socialpsykiatrisk Center på Møntmestervej har flygtninge og indvandrerbaggrund. Ligeledes lyder der, både fra de kommunale og regionale instanser, der har den daglige kontakt med de psykisk sårbare borgere, et entydigt udsagn, om at der er en synlig forekomst af borgere med psykiske lidelser indenfor borgere med ikke vestlig baggrund.

---

¹Sundhedsprofil for region og kommuner; Region Hovedstaden Center for forebyggelse og sundhed; 2010; side 185

² Sundhedsprofil for region og kommuner; Region Hovedstaden Center for forebyggelse og sundhed; 2008;

Målgruppens kontakt med systemet

Vi ved fra undersøgelse en undersøgelse, som Videnscenter for socialpsykiatri lavede i 2010, at på landsplan er det kun 1/4 af de borgere, med flygtninge indvandrer baggrund, der har kontakt med behandlingspsykiatrien, der også benytter sig af tilbud i Socialpsykiatrien.³ Det kan således anslås ud fra den undersøgelse, at 75% af de borgere med anden etnisk baggrund end dansk, der er berørt af psykiske lidelser, kun kommer i kontakt med offentlige instanser i forbindelse med selve behandlingen. De lever i høj grad uden kontakt til de etablerede tilbud i f.eks. socialpsykiatrien. Det er i høj grad disse borgere, som Muhabet rækker ud til og rummer med sit tilbud.

På Distrikts Psykiatrisk Center i Nordvest vurderer man, at halvdelen af deres borgere er af anden etnisk baggrund end dansk. ”Vi har i vores center 800 patienter tilknyttet i DPC og OP og akut OP-team. Modtager ca. 400 nye patienter pr. år. **Ca. 50 % af den har anden etnisk baggrund end dansk. Jeg har ikke de præcise tal- over hvor mange af dem er direkte flygtninge og indvandrere, men et slag på tasken er ca. en 1/4-1/3.**”

Det er ligeledes deres vurdering, at der er behov for et særligt tilbud til denne målgruppe, da de i ringe grad benytter de eksisterende tilbud. Det er deres vurdering, at det at være udlænding i denne sammenhæng kan skabe en dobbelt sårbarhed, der gør det vanskeligt at overskride de nødvendige barrierer, ved at gå ind og benytte sig af de tilbud, hvor der traditionelt kommer mange danskere. De mener, at visse kulturelle faktorer spiller ind, og at man i Muhabet i høj grad formår at tage hensyn til disse forhold. Således siger ledende sygeplejerske Charlotte Pelch: ”**De har et særligt kendskab om kulturelle forhold. Et grundlæggende kendskab til deres baggrundshistorier** er vigtigt for, at forstå deres kontekst, både den de i befandt sig i hjemlandet, men også den danske. **Patienterne beskriver, at de på Muhabet føler sig forstået.**”

Hun vurderer også, at for nogen af de tilknyttede borgere kan det være vanskeligt at opsøge det nuværende Muhabet på Vesterbro på grund af beliggenheden: ”... **for nogen af patienterne ligger det forlangt væk. En del af dem er så dårlige, at de har svært ved at tage offentligt transport.**”

Ud over psykiatrien har vi været i kontakt med en række medarbejdere i socialforvaltningen i København. Vi har både været i kontakt med den centrale socialforvaltning, og med medarbejdere, der arbejder med sårbare borgere på forskellige områder i deres daglige arbejde. Her møder vi gennemgående en vurdering af, at der er en relativt stor andel af borgere med psykisk sygdom og ikke vestlig baggrund i bydelene. Og der er en anerkendelse af, at der kan være behov for et Muhabet-værested

Med Mål- og rammekontor for voksne samt Drifts-og udviklingskontor har vi drøftet fremtidige muligheder for Muhabets udvikling. Her er man er ikke i tvivl om, at der er et behov for et værested i bydelene, og man anerkender det arbejde, som Muhabet udfører med målgruppen.

Også hos andre medarbejdere fra socialforvaltningen, som vi har talt med, møder vi den vurdering, at der er en høj forekomst af psykisk sårbare beboere, især omkring de Udsatte Byområder. Opsøgende medarbejder i socialforvaltningens Børne-familie teamet i Brønshøj Husum - Kristina Mikkelsen - formulerer det således: ”Børnefamilieenheden har ikke umiddelbart statistikker, der kan underbygge eksakt viden om andelen af psykisk sårbare borgere med anden etnisk baggrund. **Der er dog ingen tvivl om, at psykisk udsathed er et livsvilkår for mange af de forældre, vi har kontakt til – særligt i de udsatte boligområder Tingbjerg, Voldparken og Bellahøj.** Jeg har ikke grundlag for at kunne vurdere hvilken kontakt målgruppen har til de eksisterende tilbud i socialpsykiatrien, men vi ved fra samarbejde med de boligsocial indsatser og vores eget opsøgende arbejde, at der **særligt i Tingbjerg er udsatte voksne, som lever isoleret og med ringe kontakt og forudsætninger for at være hjælpsøgende.**”

---

³ Mona Rosenberg; Socialpsykiatriens kontakt med etniske minoriteter – en spørgeskemaundersøgelse; Videnscenter for Socialpsykiatri; 2010s

Ligeledes blandt hjemmevejlederne i distriktet bliver der peget på, at der er en høj grad af isolation, blandt gruppen af borgere med psykisk sygdom. Og at de ikke benytter sig af de socialpsykologiske tilbud på grund af uvidenhed.

Hjemmevejleder i Social psykiatri Nordvests distrikt, der dækker bydelene Brønshøj, Vanløse og Bispebjerg, Dorthe Jagd-Kostianos formulerer det således: ”Vi er ca. 24 Hjemmevejledere. Hjemmevejlederne besøger borgere, der bor i deres egen lejlighed, men på grund af psykiske problemstillinger har de brug for støtte, f.eks. til at opsøge Væresteder, med på Jobcenter, Læger osv. Vi har en del borger med en anden etnisk baggrund end dansk og til flere bruger vi tolke, da de ikke taler dansk. **Det er min opfattelse at mange flere kunne have brug for støtte, men at mange etniske borger ikke kender til tilbuddet.**” ”**Det er mit indtryk at mange flere borger med en anden etnisk baggrund end dansk er isoleret i deres lejlighed** og har ikke en Hjemmevejleder til at støtte dem. De kender ikke til tilbuddet.”

Det er desuden hendes vurdering, at der er behov for et værested i det nordvestlige København, idet turen fra den del af byen og til det yderste Vesterbro kan virke uoverkommelig: ”De borger jeg har prøvet at introducerer til Muhabet, **synes det er en meget lang vej og har haft flere, der er angste for at køre med bus.** Det vil helt sikkert blive godt med en ekstra Muhabet ude i vores område og jeg tror der vil komme mange gæster.”

Der er således blandt professionelle medarbejdere i forvaltningen tydelig formodning om, at uagtet, at man ikke fører statistik på området, er der behov for et værested som Muhabet. På trods af den høje andel af borgere med anden etnisk baggrund end dansk, og på trods af vurderingen af det store behov i bydelene, så kommer der relativt få borgere i de eksisterende tilbud.

Vi ved ligeledes fra vores samarbejde med andre væresteder, der traditionel har flest danske brugere, at det opleves som vanskeligt at nå ud til gruppen af flygtninge og indvandrere med psykisk sygdom. Særligt kan psykiske lidelser forårsaget af for eksempel krigstraumer kræve en anden tilgang til det psykosociale arbejde, som det kan være vanskeligt at håndtere. Opfattelsen er ofte at årsagerne til psykisk sygdom, kan være kulturelt betinget, og kan kræve en særlig kulturel forståelse. I Danmark har man traditionelt set psykisk lidelse som en apparatsfejl eller som et resultat af ugunstige livsbetingelser. I andre dele af verden kan der eksistere andre forklaringsmodeller, og det kan være vanskeligt at forene de forskellige sygdomsforståelser i en praksis, der kan omfatte alle på et værested.

Også hos sundhedsplejerskerne i BUF i Brønshøj-Husum lyder vurderingen ligeledes, at der findes eksempler på borgere, der isolerer sig på grund af psykisk sygdom indenfor målgruppen. Det er særligt i de Udsatte Byområder, at forekomsten af disse tilfælde er høj. Som pædagogisk konsulent Mette Buss formulerer det: ”Jeg har ikke som konsulent direkte kontakt til familier. Min viden er identisk med SOF, da vi i vores samarbejde kontinuerligt screener områder. **Så min umiddelbare vurdering er, at i de tre områder der alle har mere end 50% af beboerne som er flygtninge, indvandrere eller efterkommere, at der er familier med forældre med psykiske lidelser....** Hvor mange der er diagnosticerede og i behandling, eller lever uden andres viden og hjælp ved jeg ikke. Vi taler om Tingbjerg, HusumVold og Bellahøj.”

Boligmønstre

Som sagt er andelen af borgere med ikke vestlig baggrund på 18-20 % i bydelene. Men både i Bispebjerg og Brønshøj/Husum er der områder med en højere koncentration af borgere med ikke vestlig baggrund.

Særligt i de områder, som Københavns Kommune har udpeget som Udsatte byområder, er der en høj koncentration af borgere med anden etnisk baggrund end dansk. For eksempel har 75% af beboerne i Tingbjerg ikke-vestlig baggrund. Der er i disse områder ligeledes en relativt stor andel af borgere, der står varigt uden for arbejdsmarkedet, på både midlertidige og varige ydelser.

I Bispebjerg er tre områder omfattet af boligsociale helhedsplaner i to boligområder indbefattet i udviklingsplanen. Det drejer sig om beboerprojekterne i Bispeparken og Fuglekvarteret. Derudover er i Ryparken / Lundehus netop sat en boligsocial helhedsplan i gang. I Brønshøj Husum drejer det sig om dels om områderne omkring Husumvold og Tingbjerg, der er omfattet af boligsociale helhedsplaner og om Bellahøj, hvor man arbejder for en fysisk helhedsplan for området. Vi har været i kontakt med boligsociale medarbejdere fra i både Husum, Tingbjerg og Ryparken.

Den boligsociale medarbejder i Lundevænget vurderer: ”... af helhedsplansansøgningen for Lundevænget fremgår det, at der er **udfordringer med isolation og ensomhed og der lægges op til etablering af et værested med forskellige mulige samarbejdspartnere, så et samarbejde med jer vil slet ikke være irrelevant, tænker jeg umiddelbart.** Nu ved jeg ikke, hvor mange psykisk udsatte med minoritetsbaggrund, der er i Lundevænget. Men **der er mange enlige og der er, inden for de sidste år, sket et tip, hvor majoriteten i boligafdelingen før var etniske danskere, er den nu etniske minoriteter. I Lundevænget er langt de fleste lejligheder 2Vere, så mange bor alene.** Vi i helhedsplanen har selvfølgelig bredt fokus på ensomme og udsatte og ikke kun dem med minoritetsbaggrund.”

Boligrådgiveren i den boligsociale helhedsplan i Tingbjerg vurderer, at der blandt beboerne i området er eksempler på isolerede beboere, der har vanskeligt ved at bryde isolationen og finde eller opsøge egnede steder, hvor de føler sig trygge. Der kommer ofte henvendelser fra borgere, der kan have meget vanskeligt ved at håndtere de henvendelser der kommer fra de officielle myndigheder. Disse vanskeligheder tydeligvis forværres, når borgeren også er berørt af psykiske lidelser. Hun kan sagtens forstille sig, at et samarbejde kan komme på tale. Især i Sundhedscentrum har man kontakt til borgere, der kan have behov for at kunne benytte et værested. Også her vil man meget gerne henvise borgere fra området til et Muhabet.

Den boligsociale medarbejder i Husum vurderer, at der er isolerede borgere. Men han har vanskeligt ved at se, om Muhabet kan opfylde deres behov, da afstanden er for stor til Vesterbro.

Vi har hermed afdækket, at der i visse boligområder er mange beboere med ikke vestlig baggrund, og at der er flere tilfælde af isolerede borgere, som man vurderer vil have gavn af at kende til Muhabet. Det er vigtigt for os at få skabt en god kontakt til de boligsociale medarbejdere, så vi i fællesskab kan hjælpe beboere med psykiske lidelser til at bryde isolation og få kontakt med et solidt socialt netværk.

Mulige samarbejdsrelationer

Vi har i forbindelse med denne undersøgelse været i kontakt med repræsentanter fra Psykiatrien, Københavns Kommune blandt andet Socialforvaltningen, boligsociale medarbejdere og forskellige integrationsprojekter. Der har været stor interesse for projektet og mange tilkendegivelser af opbakning og ønsker om samarbejde. I det følgende er nogle eksempler på, hvad dem vi har talt ned sagde.

Behandlingspsykiatrien

Vi har været i kontakt med Psykiatrisk Center København på Bispebjerg Hospital og Distriktpsikiatrisk Center Bispebjerg / Brønshøj, hvor man varetage de opsøgende indsatser i

OP og OPUS. Begge steder har vi etableret et godt samarbejde med, over de 10 år, som Muhabet har eksisteret på Vesterbro. Vi deltager i Dialogforum i PCK på Bispebjerg Hospital. Og sammen med DPCvi har en høj grad af videndeling, og de henviser jævnligt deres patienter til vores værested. Fra Både Charlotte Pelch i DPC og Anne Lindhardt i PCK har vi den fulde opbakning til, at der er et stort behov for et Muhabet-værested.

Lokaludvalg

Vi har været i kontakt med lokaludvalgene i begge bydele. Det har vi gjort for at informere om vores arbejde og vores ambitioner, afdække deres politiske interesser og fokusområder og deres syn på vores arbejde, og ikke mindst undersøge muligheden for deres opbakning til vores projektet.

I Bispebjerg talte vi med det faglige udvalg, der arbejder med det sociale område. Her havde man et positivt syn på et Muhabet værested i bydelen, idet det er deres fornemmelse, at der er mange isolerede borgere i bydelen, som man gerne vil sikre bedre vilkår. De ser i gadebilledet til hverdag borgere, der kunne have behov for en særlig indsats og nogle udvidede tilbud. Og de vil meget gerne give deres støtte og opbakning til Muhabet i fremtiden.

Brønshøj Husum lokaludvalg er meget interesserede i at høre mere om Muhabets arbejde og planer og lære stedet bedre at kende.

Fakti

Fakti står for Foreningen af Kvinder Til fremme af Integration. I Fakti arbejder man med en målgruppe af meget sårbar kvinder med flygtningebaggrund, der umiddelbart ikke har udsigt til at komme på arbejdsmarkedet i nærmeste fremtid. Lederen af Fakti, Liselotte Buch - finder, at det er en rigtig god ide at åbne et Muhabet-værested i bydelen. Fakti vil rigtig gerne samarbejde med et kommende Muhabet. Det kan blandt andet være i forhold til at henvise deres brugere til Muhabet, hvis deres behov ændrer sig. De vil gerne samarbejde i forhold til metode udvikling og videndeling. De henviser i forvejen pårørende til Muhabet, og fortæller gerne om stedet i forskellige sammenhænge. De ser Muhabet som et godt supplement til den indsats, som de selv udfører i deres daglige arbejde for målgruppen i området.

Kringlebakken

Projektet Kringlebakken arbejder primært med indvandrerkvinder, der skal forberedes til arbejdsmarkedet. Man laver blandt andet opsøgende arbejde i de omkringliggende boligområder. Herigennem arbejder man med at skabe kontakt med borgere for blandt andet at oplyse om eksisterende tilbud og for at afhjælpe isolation. Gennem dette arbejde kommer man også i kontakt med indenfor Muhabets målgruppe. Man vil meget gerne samarbejde omkring at sikre henvisning til Muhabet, når man kommer i kontakt med borgere, der måtte have behovet.

Boligsocialt Forum

Boligsocialt Forum, forankret i teknik- og miljøforvaltningen varetager koordinering mellem de relevante kommunale instanser, boligselskaberne og de boligsociale medarbejdere. Her vil man gerne være behjælpelig med koordinering og etablering mellem relevante samarbejdspartnere i området.

Natteravnene

Også blandt lokale foreninger kan man se behovet. Medlemmer af Natteravnene i Bispebjerg fortæller, det kan ses ændringer i gadebilledet over de sidste par år. Forskellige etniske grupper er blevet mere synlige på forskellige konkrete steder i bydelen. Nogle steder kan det være bestemte grupper, der forsamles og på visse tidspunkter kan vise en højkrøstet adfærd – uden at det nødvendigvis skyldes psykisk sygdom. Herudover unge mænd, der kan sidde alene på bænke i lange perioder. Og som muligvis også kan have et alkoholmisbrug. Men som i høj grad bærer præg af ensomhed og isolation. Det er Natteravnenes vurdering, at der er behov for et tilbud i bydelen, hvor man kan henvise borgere med denne type vanskeligheder. Man vil gerne henvise borgere, med målgruppens problemer til stedet.

Placering af værested

Hvor et kommende Muhabet skal ligge er selvfølgelig afhængig af, hvor der er ledige lokaler tilgængeligt, når midlerne bevilges. Vi har nogle få kriterier for, hvor det vil være mest hensigtsmæssigt at placere et Muhabet: pris, tilgængelighed og beliggenhed i forhold til omgivelserne.

Vi leder efter et sted, der er stort nok til at rumme alle vores aktiviteter med madlavning og spisning ved spiseborde og eventuelt plads til sofa grupper, hvor man kan sidde og drikke the. Jo mindre istandsættelse jo bedre. Hvis vi kan finde en lokale, der tidligere blev benyttet til restaurant vil det selvfølgelig være at foretrække, idet køkken faciliteterne vil være store nok til vores behov.

Vi ser os for efter den bedste kvadratmeterpris, men vi er samtidig ikke villige til at gå på kompromis med kvaliteten på stedet. Det skal være synligt, tilgængeligt og lækkert. Ikke gemmes væk i en baggård, hvor man sniger sig ind. Det skal være et og præsentabelt sted, som skal udstråle værdighed. Det skal også være et sted, der indbyder til nærhed og kærligt samvær. Det er altså vigtigt for os, at stedet ikke er et stort anonymt sted i en gammel gymnastiksal eller lignende.

Samtidig er det en fordel, hvis stedet er placeret hensigtsmæssigt i forhold til offentlig transport. Mange af Muhabets gæster er meget skrøbelige og magter ikke lange busrejser med mange skift.

Det er samtidig vigtigt, at Muhabet bliver placeret et neutralt sted. Der skal ikke være risiko for social kontrol på stedet – for eksempel i form af overvågning fra de omkringliggende boligområder eller fra bestemte grupper, der færdes ofte eller opholder sig på gaden i nærheden. Det er desuden vigtigt, at værestedet bevarer sin form som et sted, hvor alle etniske grupper kan komme og føle sig trygge. Det er vigtigt, at det ikke er bestemte grupper eller nationaliteter, der kommer til at benytte sig af stedet eller opfatter det som deres.

Vi har set på flere steder

Vi har set på forskellige adresser beliggende omkring de store færdselsårer igennem Bispebjerg og Brønshøj. De fleste steder er placeret på enten Frederikssundsvej eller Tomsgårdsvej/Tuborgvej.

Frederikssundsvej 31

Frederikssundsvej 88

Frederikssundsvej 119 og 121

Frederikssundsvej 132

Tomsgårdsvej 35

Tuborgvej 171

Vi har undersøgt lejevilkår og besøgt enkelte af disse lokaler, men vi har ikke ladet os fast på nogen endelig plan eller taget nogen endelige beslutninger. Vi ønsker at afklare de økonomiske udgifter, inden vi lægger os fast på den endelige beliggenhed.

Næste skridt

I de 10 vi har eksisteret er finansieringen altid kommet ad hoc ved hjælp af forskellige kommunale og statslige puljer. Vi er således i øjeblikket finansieret af PUF midler, §18 midler og Det er ikke lykkedes at få en flerårig bevilling fra en instans, der har været muligt til at dække vores fulde budget.

Vi vil fortsat forsøge at rejse midler til alle vores aktiviteter ved hjælp af løbende ansøgninger. Vi har i januar 2013 søgt driftsstøtte til satspuljeprojekter, der udløber i 2013. Vi har søgt om bevilling, der kan løbe fra 2014-16. Hvis denne ansøgning imødekommes vil vi kunne få mere ro omkring vores arbejde og dermed koncentrere os om kerneydelsen, nemlig at drage omsorg for Muhabets gæster i fællesskabet omkring det levede liv, det fælles måltid, sorger og glæder, hverdag og fest.

Vi har kontakt med socialforvaltningen, omkring muligheden for at sikre Muhabets fremtid. Blandt andet skal der i 2013 udformes en ny plan for Socialpsykiatri, idet den gamle udløber. Vi håber, at både vores løbende aktiviteter og vores udviklingsplaner vil komme i betragtning, når denne plan skal udformes. Vi vil meget nødig prioritere i vores behov, da vi både ønsker at videreføre det eksisterende tilbud og starte det nye tilbud op, som vi har gjort rede for i teksten her. Til at videreføre Muhabet på Vesterbrogade er ønsket for eksempel en mere solid forankring i Københavns kommune, således at vi kan sikre videreførsel af det pågående arbejde, og således at der er mulighed for udvikling af aktiviteterne og formidling af vores resultater.

Et nyt Muhabet vil kunne starte op stille og roligt, så snart vi har midler til etablering og sikret midlerne til den daglige drift dels i form af husleje dels til løn til minimum 2 medarbejdere,

Tilslut kan nævnes, at vi gennem socialudvalgsformand i Frederiksberg kommune har fået fokus på en stor pulje, der forvaltes af Region Hovedstaden, 'Puljen for udsatte borgere'. I denne pulje skal der være tre samarbejdsparter; det frivillige, det kommunale og det regionale.

Tilslut har vi i nedenstående tilføjet en kort tekst, som evt. kan bruges til politikere og andre meningsdannere.

Sådan gør Muhabet en forskel

Muhabet er på nuværende tidspunkt indskrevet i Københavns kommunes Plan for socialpsykiatri 2009-2013. På hvilke områder understøtter Muhabet så kerne driften i Københavns kommune?

I forhold til de kommunale kerneydelser, så løser Muhabet en vigtig opgave med at yde særlig hjælp og støtte til gruppen af borgere, der er på varige ydelser på grund af psykiske lidelser. De får social agtelse og følelsesmæssig opmærksomhed, og deres isolation bliver brudt. Men Muhabets arbejde har også på mange andre områder betydning i forhold til Københavns kommunes mål.

Vores arbejde medfører en nedgang i antallet af indlæggelser.

Vi er konfliktløsende og hjælper med at afværge mange konflikter både blandt gæsterne på stedet, og i den anerkendende tilgang til gæsterne, der medfører, at de bliver mindre udadreagerende i deres daglige færden – på gaden og i boligområderne.

Vi hjælper med at tage kontakt til myndigheder - kommune, jobcenter, ydelseskontor, boligselskaber, læger og bank og så videre – og fungerer som bisidder, hvis der er behov. Vi hjælper med at åbne post og læse breve. Dette afhjælper blandt andet udsættelser ved sen huslejebetaling, eller afværger sanktioner fra jobcenter, og hjælper således med til at små problemer ikke vokser sig store og bliver omkostningstunge for såvel den enkelte som for samfundet.

Vi henviser til de rette instanser – behandling, sprogkurser, sportsmuligheder, fritidsinteresser. Og hjælper med at guide gæsterne hen til de steder, de har lyst til at opsøge og afprøve. Dette sikrer livskvaliteten for vores gæster. Det styrker dem i deres recovery proces. De får noget at stå op til om morgenen, en struktureret hverdag og oplevelsen af at være med i et fællesskab og få netværk. Måske kan dette også på længere sigt være med til at forbedre gæsternes evne til at indgå på arbejdsmarkedet helt eller delvist.

Vi støtter familier på mange områder. Vi yder blandt andet lektiehjælp og inviterer børn til Cafe aftener. Vi er med som bisiddere i kontakten med de officielle myndigheder. På mange måder bidrager vi til, at forældrene får ressourcer til at håndtere familie situationen mere kvalificeret. I en enkelt sag har vi afværget en anbringelse af to børn.

Vi serverer altid et varmt, sundt og nærende måltid. For nogle gæster betyder det – dagens eneste måltid. Det hæver sundhedstilstanden blandt gæsterne.

Derved understøtter Muhabets arbejde en lang række af de eksisterende indsatser i det kommunale arbejde i København, ikke blot indenfor det socialpsykiatriske område, men indenfor det brede spektrum af det kommunale arbejde.